

Panium – Altı Nömrə

Daniel 11-də Peyğəmbərlik Yolgöstəriciləri: SSRİ-nin Süqutu, Bazar Günü Qanunu və Müasir Romanın Yüksəlişi

Jeff Pippenger
2025-03-09

SSRİ-nin dağılması ilə 1989-cu ildə Danielin on birinci fəslinin qırxıncı ayəsi yerinə yetirildi. Qırx birinci ayə, on altıncı ayə kimi, Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar günü qanunudur. 1989-cu ildən Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar günü qanununa qədər qırxıncı ayə boşdur. 1989-cu ildə SSRİ-nin dağılması Danielin on birinci fəslinin onuncu ayəsində də müəyyən edilmişdi; həmin ayə ilkin olaraq Antiochus Magnus tərəfindən yerinə yetirilmişdi.

Seleukilərdən olan “şimal padşahı” III Antiox Böyük e.ə. 223–187-ci illərdə hökmranlıq etdi və Üçüncü Suriya müharibəsindən (e.ə. 246–241) sonra Ptolemeylərin (“cənub padşahı”) itirdirdiyi əraziləri geri almağa çalışdı. Onun Dördüncü Suriya müharibəsindəki (e.ə. 219–217) yürüşü Kölə-Suriya, Finikiya və Fələstini yenidən ələ keçirməyi hədəfləyirdi. E.ə. 219-cu ildə Antiox cənuba yürüş edərək Seleukiya-in-Pieriyanı, Suru və Ptolemaidanı (Akka) ələ keçirdi, sahil istehkamlarını geri aldı. E.ə. 218-ci ildə o, daha da irəlilədi, Filadelfiyanı (Amman) aldı və Misirin sərhədlərinə doğru təzyiq göstərdi; niyyəti Qəzzayadək itirilmiş Seleuki torpaqlarını geri almaq idi. Antiox e.ə. 218-ci ildə yürüşünü dayandırdı, əldə etdiyi uğurları möhkəmləndirdi və həlledici bir hücumla hazırlaşdı. Ptolemeylərdən olan padşah IV Ptolemey Filopator onunla qarşılaşmaq üçün Misir qoşunları ilə gücləndirilmiş bir ordu topladı. Danielin on birinci fəslinin onuncu ayəsi Antioxun bu hərəkətini bəyan edir; beləliklə, SSRİ-nin 1989-cu ildə süqutunu qabaqcadan kölgələndirir və qırxıncı ayəni tipləşdirir.

Lakin onun oğulları qızışdırılacaq və böyük qüvvələrdən ibarət bir çoxluq toplayacaqlar; və onlardan biri mütləq gəlib daşacaq və keçib gedəcək; sonra geri dönüb hətta öz qalasına qədər yenidən qızışdırılacaq. Daniel 11:10.

Qırxıncı ayədə şimal padşahının “sel kimi aşib keçməsi” onuncu ayədəki şimal padşahının “sel kimi aşib keçməsi” ilə uyğunluq təşkil edir. Hər iki ayədə bir az fərqli tərcümə olunmuş eyni ivrit sözləri işlədilmişdir. Bu, Yeşaya 8:8-də rast gəlinən eyni ifadədir.

Və o, Yəhudadan keçəcək; aşib-daşacaq və üstünə gələcək, hətta boynuna qədər çatacaq; və onun qanadlarının yayılması sənin ölkənin enini dolduracaq, ey İmmanuel. Yeşaya 8:8.

Bu üç ayənin hər biri cənub padşahının şimal padşahı tərəfindən məğlub edilməsini göstərir. Şimal padşahı Antiox cənub padşahı Ptolemeyə qalib gəlir; necə ki, Senaxerib cənub padşahlığı olan Yəhudaya qalib gəlmişdi və necə ki, qırxıncı ayədəki şimal padşahı 1989-cu ildə SSRİ-ni süpürüb aparmışdı. Bu üç ayə, həmin ayələrin üç tarixi icrası ilə birlikdə, “axır zaman”ın 1989-cu il olduğunu müəyyən edir. Beləliklə, onuncu ayə 1989-cu ildir və on altıncı ayə də, qırx birinci ayə kimi, Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar qanunudur.

On birdən on beşə qədər olan ayələr Müqəddəs Yazının elə bir hissəsidir ki, o, həmçinin tarixi bir icraya malikdir və qırxıncı ayənin gizli tarixindəki müəyyən peyğəmbərlik nişanələrini müəyyən edir. Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar qanunundan əvvəl, lakin 1989-cu ildən sonra, Rafiya döyüşü və onun sonrakı nəticələri on birinci və on ikinci ayələrdə təqdim edilir, Panium döyüşü isə on üçüncü ayədən on beşinci ayəyədək təqdim edilir.

Bazar qanunu təyin olunmuş vaxtdır; çünki papalığın ölümçül yarası məhz orada sağaldılır və papa yer üzünün taxtına yenidən qayıdır. Həmin səlahiyyətləndirilmə 538-ci ildə papalığın taxta çıxarılması ilə və Aktium döyüşündə bütperəst Romanın taxta çıxarılması ilə simvollaşdırılmışdı. Bütperəst Roma peyğəmbərlik baxımından taxta çıxarıldıqdan sonra 360 il ərzində mütləq hökmranlıq etdi. Papalıq 538-ci ildə taxta çıxarıldıqdan sonra min iki yüz altmış il ərzində mütləq hökmranlıq etdi. Ölümçül yara Bazar qanununda sağaldıqdan sonra papalıq simvolik 42 ay müddətində mütləq hökmranlıq edəcəkdir.

Və onun başlarından birini sanki ölümçül yaralanmış gördüm; lakin onun ölümçül yarası sağaldı; və bütün dünya heyrat içində heyvanın ardınca getdi. Və heyvana hakimiyyət verən əjdahaya səcdə etdilər; həm də heyvana səcdə edib dedilər: “Kim heyvana bənzər? Kim onunla müharibə edə bilər?” Və ona böyük sözlər və küfrlər söyləyən bir ağız verildi; və ona qırx iki ay davam etmək səlahiyyəti verildi. Vəhy 13:3–5.

27-ci ayədə bu padşahların hər ikisi haqqında deyilir:

Bu iki padşahın da ürəyi şər etmək üçün olacaq və onlar bir süfrə arxasında yalan danışacaqlar; lakin bu müvəffəq olmayacaq, çünki son yenə də təyin olunmuş vaxtda olacaq. Daniel 11:27.

İyirmi yeddinci ayədəki iki padşah, bundan əvvəlki iki ayədə xatırlanan və sonradan Aktium döyüşünü aparan padşahlardır.

Və o, böyük bir ordu ilə cənub padşahına qarşı öz qüdrətini və cəsarətini qaldıracaq; cənub padşahı da çox böyük və qüvvətli bir ordu ilə döyüşə təhrik olunacaq; lakin tab gətirməyəcək, çünki ona qarşı hiylələr quracaqlar. Bəli, onun süfrəsindən yeyənlər onu məhv edəcəklər, ordusu isə sel kimi axacaq; və çoxları qılıncdan keçirilərək yıxılacaqlar. Daniel 11:25, 26.

Buna görə də iyirmi yeddinci ayə irəliləməzdən əvvəl başa düşülməsi zəruri olan bir anomaliya yaradır. İyirmi dördüncü ayədə “vaxt” Aktium döyüşü ilə başlayan və 330-cu ildə təyin olunmuş vaxtda başa çatan 360 illik bir dövrü təmsil edir.

Cənub padşahı döyüşdə Mark Antoni ilə ittifaqda olan Kleopatra idi. Şimal padşahı isə hər ikisini məğlub edəcək olan Oktavius idi. Təyin olunmuş vaxtda (e.ə. 31-ci ildə), bundan əvvəl bir süfrə arxasında oturub bir-birinə yalan söyləmiş olan bu iki padşah Aktium döyüşündə bir-biri ilə üz-üzə gələcəkdi.

Süfrə arxasında olan iki padşah Panium döyüşünün tarixi ilə (13-dən 15-ə qədər olan ayələr) uyğunluq təşkil edir; orada Antiochus Magnus ilə Makedoniyalı Filip arasında bir ittifaq var idi. Həmin tarixi ittifaq Məsihin dövründə Panium adında təmsil olunan simvolik ittifaqa—Kayseriya Filippiyə—uyğun gəlir. Bu ittifaq qırxıncı ayədə də təmsil olunur; orada SSRİ 1989-cu ildə Reyqan ilə papa II İohann Pavel arasındakı bir ittifaq vasitəsilə süpürülüb aparılır. İki padşah e.ə.

31-dən əvvəl bir-birinə yalan danışır; bu isə Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar günü qanunu ilə uyğunluq təşkil edir və buna görə onların yalanları on altıncı ayədən əvvəl, Rafiya döyüşündən on yeddi il sonra Panium döyüşündə yerinə yetirilən on üçdən on beşə qədər olan ayələrin təmsil etdiyi tarix ərzində, və Pompeyin on altıncı ayənin yerinə yetməsi olaraq Yerusəlimi fəth etməsindən yüz otuz yeddi il əvvəl baş verir.

İyirmi səkkizinci ayədə həm Kleopatra (cənub padşahı), həm də Mark Antoni üzərində qələbə çalan Oktavius “böyük sərvətlə öz ölkəsinə qayıdır; və onun ürəyi müqəddəs əhdə qarşı olacaq; və o, böyük işlər görəcək, sonra öz ölkəsinə qayıdacaq.” Uriya Smit bu iki qələbəni e.ə. 31-ci ildə Aktium və b.e. 70-ci ildə Yerusəlimin dağıdılması kimi müəyyən edir. Buna görə də iyirmi səkkizinci ayə Aktium döyüşü ilə, yəni 360 ilin başlanğıcı ilə başlayan və b.e. 70-ci ildə Yerusəlimin dağıdılmasına qədər uzanan bir tarixi müəyyən edir.

Sonra o, böyük sərvətlərlə öz ölkəsinə qayıdacaq; və onun ürəyi müqəddəs əhdə qarşı olacaq; və o, böyük işlər görəcək, sonra da öz ölkəsinə qayıdacaq. Daniel 11:28.

İyirmi dördüncü ayənin son ifadəsindən (“hətta bir müddət üçün”) etibarən, e.ə. 31-ci ildə başlanmış və otuz birinci ayənin son ifadəsində (“viranəlik gətirən iyrəncliyi qoyacaq”) tamamlanan tarixi bir xətt təsvir olunur; bu isə 538-ci ildə yerinə yetmişdir. Bu xətt Aktium döyüşü ilə başlayır; həmin döyüş bütperəst Romanın üç yüz altmış il ərzində ali hökmranlıq etməsinin başlanğıcını göstərir. Xətt 538-ci ildə papalıq Romanın min iki yüz altmış il ərzində ali hökmranlıq etməyə başlaması ilə başa çatır. Ayələr daxilində və ayələrin yerinə yetdiyi tarixdə 330-cu ildə təyin olunmuş vaxt, Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyinin dördüncü padşahlığı kimi bütperəst Romanın tarixində bir bölünməni təmsil edir. Üç yüz altmış il ərzində ali hökmranlıq etdiyi ilkin dövrdən sonra, 538-ci ildə otuz birinci ayədə papalığın taxta keçməsindən əvvəl, imperiyanın iki yüz səkkiz illik dağılma dövrü gəlir. Həmin səkkiz ayənin ardıcılığında yalnız iyirmi yeddinci ayə e.ə. 31-ci ildəki Aktium döyüşündən əvvəl baş vermiş tarixi bir yerinə yetməni göstərir.

İyirmi yeddinci ayə “müəyyən olunmuş vaxt”dan əvvəl iki padşah arasında bir görüşü göstərir və iyirmi doqquzuncu ayə bir “müəyyən olunmuş vaxt”ı göstərir. İyirmi yeddinci ayədəki “müəyyən olunmuş vaxt” üç yüz altmış illik dövrün başlanğıcıdır və iyirmi doqquzuncu ayədəki “müəyyən olunmuş vaxt” üç yüz altmış illik dövrün sonudur. Başlanğıc və son bir “müəyyən olunmuş vaxt”ı təmsil edir.

Bütperəst Romanın güclənməsi Daniel 8:9-da təsvir olunduğu kimi üçüncü coğrafi maneəni fəth etdikdə başladı.

Onlardan birindən cənuba, şərqə və gözəl diyara doğru son dərəcə böyüyən kiçik bir buynuz çıxdı. Daniel 8:9.

Gücləndirilmə Aktium döyüşündə və səkkizinci fəslin doqquzuncu ayəsində cənub padşahının (Misirin) sonrakı təbə etdirilməsi ilə başladı.

Bibliya peyğəmbərliyinin dördüncü padşahlığı kimi bütperəst Romanın hökmranlığının sonu 538-ci ildə, papalıq Romanın üçüncü coğrafi maneəsini aşdığı zaman başa çatdı. Aktium döyüşündən 538-ci ilə qədər olan bütün beş yüz altmış səkkiz illik dövr bütperəst Romanın üçüncü

maneəsini fəth edib Bibliya peyğəmbərliyinin dördüncü padşahlığına çevrilməsi ilə başlayır və papalıq Romanın üçüncü coğrafi maneəsini fəth etməsi ilə başa çatır.

Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyinin dördüncü padşahlığı olaraq, təmsil olunan tarix iki dövrü müəyyən edir: birincisi Romanın özünü ucaltdığı dövr, ardınca isə Romanın süqutunu təsvir edən bir dövr gəlir. Birinci yüksəliş dövrünün başlanğıcı, həm də bütpərəst Romanın Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyinin dördüncü padşahlığı kimi hökm sürdüyü bütün dövrün başlanğıcıdır. Romanın birinci yüksəliş dövrü təyin olunmuş bir vaxtla başlayır və başa çatır; o, həmçinin şimal və cənub padşahlıqlarının birləşməsi ilə başlayır. O, şərq padşahlığına və qərb padşahlığına bölünmə ilə başa çatır. Təyin olunmuş bir vaxtla başlayıb bitməsi və başlanğıc ilə sonluq İsgəndərin padşahlığının dörd bölgüsünü təmsil edir.

İyirmi yeddinci və iyirmi doqquzuncu ayələrdəki iki təyin olunmuş vaxt, Romanın ali hakimiyyətlə hökm sürdüyü dövrü təsvir edən başlanğıc və son nişanəsini təmsil edir. Daniel on birin qırx birinci ayəsi və on altıncı ayəsinin yerinə yetməsi olaraq Birləşmiş Ştatlarda bazar günü qanunu qəbul edildikdə, müasir Romanın qırx iki simvolik ay ərzində ali hakimiyyətlə hökm sürməsi dövrü başlanır. İyirmi yeddinci ayədəki birinci təyin olunmuş vaxt Birləşmiş Ştatlarda bazar günü qanunudur və ikinci təyin olunmuş vaxt isə yer üzündəki sonuncu millətin Birləşmiş Ştatların nümunəsini izləyib son bazar günü qanununu tətbiq etdiyi və bununla da büt dünyəvi bazarının bütün dünya miqyasında tətbiqini müəyyən etdiyi zamanı təmsil edir.

Bu iki peyğəmbərlik nişanı Birləşmiş Ştatlarda bazar günü qanunundan dünya miqyasında bazar günü qanununun icrasına qədər uzanır və bu iki bazar günü qanunu iyirmi yeddinci və iyirmi doqquzuncu ayələrdəki iki təyin olunmuş vaxtdır. İyirmi yeddinci ayədəki birinci təyin olunmuş vaxt həmçinin 321-ci ildə Konstantinin bazar günü qanunu ilə timsallaşdırılmışdı və 538-ci ildə Orlean Şurasındakı papalıq bazar günü qanunu dünya miqyasında bazar günü qanununu təmsil edir.

On üçdən on beşə qədər olan ayələrin kontekstində, Paniyum döyüşü on altıncı ayədəki bazar qanunundan əvvəl gələn tarixdir. Bu tarix daxilində bir-birinə yalan danışan iki padşahın görüşü yerinə yetirilir. On üçdən on beşə qədər olan ayələr ondan on altıya qədər olan ayələrdə təmsil edilən tarixin bir hissəsidir. Ayələr onuncu ayədə dördüncü Suriya müharibəsini, on birinci ayədə Rafiya döyüşünü və on ikinci ayədə həmin döyüşün sonrakı nəticələrini müəyyən edir. On üçdən on beşə qədər olan ayələr e.ə. 200-cü ilin tarixini təmsil edir; həmin vaxt Paniyum döyüşü yerinə yetirildi və xalqının qarətçiləri kimi təmsil olunan bütpərəst Roma peyğəmbərlik rəvayətinə daxil oldu.

Daniel 11:40 SSRİ-nin 1989-cu ildə süqutunu müəyyən edir və 16-cı ayə Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar günü qanununu müəyyən edir. Müəyyən olunmuş vaxta qədər bir-birinə yalan söyləyən iki padşahın görüşü — yəni Aktium döyüşü — 1989-cu ildə son zamanın ardınca gələn və Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar günü qanunu ilə yekunlaşan 40-cı ayənin tarixi daxilində baş verir. 27-ci ayə 40-cı ayənin gizli tarixində bir yol nişanıdır; o, 1989-cu ildən sonra, lakin bazar günü qanunundan əvvəl baş verir. 27-ci ayədəki “görüş” bazar günü qanununda Romanın səlahiyyətləndirilməsindən əvvəlki bir yol nişanıdır. 538-ci ildə papalığın səlahiyyətləndirilməsinə

aparan bir neçə yol nişanı vardır və bu yol nişanları da müəyyən olunmuş vaxtdan əvvəl baş verir. Həmin peyğəmbərlik yol nişanlarından biri 533-cü ildə Yustinianın fərmanıdır; bu da 30-cu ayədəki “əhdı tərk edənlərlə anlaşımaq” ifadəsini yerinə yetirmişdir.

Bütpərəst Romanın tarixində təyin olunmuş vaxta aparən digər nişanələr bunlardır: bütpərəst Romanın devrildiyi və eyni zamanda “taxtı” papalıq hakimiyyətinə verdiyi 330-cu il. 496-cı ildə Klovis öz “gücünü” papalığa verdi. Daniel yeddinin yerinə yetməsində bütpərəst Roma papalıq naminə “üç buynuzu” aradan qaldırdı; bunların sonuncusu 538-ci ildə ostroqotların Roma şəhərindən uzaqlaşdırılması idi. 508-ci ildə bütpərəstlik dini dövlətin qanuni dini kimi kənara qoyuldu və onun yerinə katoliklik gətirildi. 538 qırx birinci ayənin bazar qanununu təmsil edir, 496 isə 1989-cu ili təmsil edir; necə ki, Klovis etmişdi, Reagan da öz gücünü Roma papasına həsr etdi. 330-cu il bazar qanununu müəyyən edir, çünki məhz orada papalıq hakimiyyət taxtına yenidən qayıdır.

Bu, həm 538-in, həm də 330-un on altıncı və qırx birinci ayələr olan təyin edilmiş vaxtı təmsil etdiyini göstərir. 496, 1989-cu ilin Daniel 11-də onuncu və qırxıncı ayəni, həmçinin Yeşaya 8:8-i yerinə yetirdiyini təmsil edir. 508, hökmlərlik sahəsinin dininin katolisizm naminə kənara qoyulduğu vaxtı müəyyənləşdirir. 496-cı ildə Klovisdən başlayaraq 508-ə qədər hökmlərlik sahəsinin qanuni dininin mərhələli şəkildə aradan qaldırılması və əvəz edilməsi təsvir olunmuşdur. 330-da başlayan tarixdə Qərbi Romanın mərhələli süqutu ilk dörd şeypur vasitəsilə təmsil olunur; beləliklə, bu, Amerika Birləşmiş Ştatlarında bazar qanunu ilə başlayan mərhələli məhvətməni müəyyənləşdirir.

Konstantinin 321-ci ildə qəbul etdiyi bazar günü qanunundan sonra bütpərəst Romanın tədrici süqutu, Mükəddəs Kitab peyğəmbərliyinin bazar günü qanununa çatan altıncı padşahlığı kimi Birləşmiş Ştatların süqutunu təsvir edir. Sonra, Sister White-ın “milli dönüklüyün ardınca milli fəlakət gələcək” dedikdə müəyyən etdiyi kimi, dörd şeypur hökmü Birləşmiş Ştatların üzərinə gətirilir. Hizqiyal isə dördqat cəza barədə əlavə şahidlik edir.

Yenə Rəbbin sözü mənə gəlib dedi: Ey bəşər oğlu, əgər bir ölkə mənə qarşı ağır xəyanətlə günah edərsə, Mən də əlini onun üzərinə uzadıb çörəyinin dayağını qıraram, onun üzərinə aclıq göndərəm və ondan insanı da, heyvanı da kəsib yox edəm. Bu üç adam — Nuh, Daniel və Əyyub — onun içində olsaydılar belə, Vahid Hökmdar Rəbb bəyan edir ki, onlar öz salehlikləri ilə ancaq öz canlarını qurtarardılar. Əgər Mən zərərli vəhşi heyvanları o ölkədən keçirib onu viran qoysam, belə ki, heyvanlar üzündən heç kəs oradan keçə bilməsin, o üç adam onun içində olsaydı belə, Vahid Hökmdar Rəbb bəyan edir, Öz varlığıma and olsun ki, onlar nə oğullarını, nə də qızlarını qurtarardılar; yalnız özləri qurtular, ölkə isə viran qalardı. Yaxud əgər o ölkənin üzərinə qılınç gətirib desəm: Qılınç, ölkədən keç! Beləliklə, ondan insanı da, heyvanı da kəsib yox edim. O üç adam onun içində olsaydı belə, Vahid Hökmdar Rəbb bəyan edir, Öz varlığıma and olsun ki, onlar nə oğullarını, nə də qızlarını qurtarardılar, ancaq yalnız özləri qurtular. Yaxud əgər o ölkəyə vəba göndərib qəzəbimi qan tökməklə onun üzərinə boşaldım ki, ondan insanı da, heyvanı da kəsib yox edim, Nuh, Daniel və Əyyub onun içində olsaydılar belə, Vahid Hökmdar Rəbb bəyan edir, Öz varlığıma and olsun ki, onlar nə oğul, nə də qız qurtarardılar; onlar öz salehlikləri ilə ancaq öz canlarını qurtarardılar. Çünki Vahid

Hökmdar Rəbb belə deyir: Mən Öz dörd ağır hökmümü — qılıncı, aclığı, zərərli vəhşi heyvanı və vəbanı — Yerusəlimin üzərinə göndərüb ondan insanı da, heyvanı da kəsib yox edəndə bu nə qədər də artıq olacaq! Amma budur, orada sağ qalan bir qalıq saxlanılacaq; oğullar da, qızlar da oradan çıxarılacaq. Budur, onlar sizin yanınıza çıxıb gələcəklər, siz onların yolunu və əməllərini görəcəksiniz; Mənim Yerusəlimin üzərinə gətirdiyim bəla barəsində, hətta onun üzərinə gətirdiyim hər şey barəsində təsəlli tapacaqsınız. Onların yolunu və əməllərini görəndə onlar sizə təsəlli verəcəklər; və biləcəksiniz ki, Vahid Hökmdar Rəbb bəyan edir, Mən onun içində etdiyim hər şeyi səbəbsiz etməmişəm. Hizqiyal 14:12–23.

Bu mülahizələri növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.